

رابطه بین انگیزش تحصیلی با خلاقیت دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد

زهرا آقایی

۱- کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی، خرم آباد، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، رابطه بین انگیزش تحصیلی با خلاقیت دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد بود. روش پژوهش توصیفی- همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد بود. نمونه این پژوهش ۳۸۴ نفر با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای مرحله ای انتخاب شد. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه خلاقیت عابدی (۱۳۶۳) و پرسشنامه انگیزش تحصیلی والرند (AMS) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده های از روشهای آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (همبستگی پیرسون) استفاده شد. یافته ها نشان داد که نمره کل انگیزش تحصیلی دارای همبستگی مثبت و معنادار با خلاقیت دانش آموزان گروه نمونه است.

کلید واژه ها: خلاقیت، انگیزش تحصیلی

مقدمه

ضعف عملکرد آموزشی دانش آموزان و شکست های بعد از ورود به مدرسه از معضلات مهم آموزشی در کشور ماست. بسیاری از دانش آموزان بعد از ورود به مدارس قادر به سازگار کردن خود با وضعیت تحصیلی جدید و افزایش حجم دروس نیستند و اغلب دانش آموزان در نیم سال اول و برخی تا پایان تحصیلات دچار افت شدیدی می شوند. اکثر دانش آموزانی که از تلاش خود نتیجه مطلوب کسب نمی کنند انگیزه ای برای درس خواندن ندارند (سالاری، کارشکی و عبدخدایی، ۱۳۹۲). بررسی انگیزش^۱ گامی است اساسی در جهت شناخت رفتار آدمی، در حقیقت با بررسی انگیزش می خواهیم بدانیم سرچشمه رفتار آدمی و نیرویی که او را به حرکت وا می دارد، چیست (یوسفی و همکاران، ۱۳۸۸). انگیزش مهم ترین پیش نیاز یادگیری است. انگیزش، قلب یادگیری است. انگیزش مایه ی جنبش انسان و عامل آغاز کننده، راهنما، سوددهنده و پایدارنده ی رفتار تا زمان دست یابی به هدف مطلوب است (سیف، ۱۳۷۶). «انگیزش فرایندی است که در برانگیختن، جهت دادن و پایایی رفتار دخیل است. برای نمونه، انگیزش را برای نشان دادن این امر به کار می برند که چرا یک ارگانیزم به جای اینکه خواب باشد، بیدار و فعال است، چرا روی یک تکلیف فعالیت می کند و از انجام تکلیف دیگر که در توان اوست سر باز می زند (حبیب پور سدانی و همکاران، ۱۳۹۴). برخلاف دیدگاههای کهن و معاصر که انگیزش را عمدتاً به عنوان یک مفهوم واحد و کلی میدانند که باعث میشود انسان به رفتارها و اعمال خاصی بپردازد، نظریه خود تعیین گری به شیوه متفاوتی به انگیزش نگر است و بر این نظر تکیه دارد که نوع و کیفیت انگیزش بسیار پراهمیت تر از مقدار کلی آن برای پیش بینی پیامدهای مهم مانند خلاقیت هیجانی، عملکرد کارآمد، حل مسئله و یادگیری مفهومی و عمیق است (برخورداری، ۱۳۸۸).

^۱.Academic Motivation